

Číslo spisu: 24360/2024-M_OdISVZA
Číslo záznamu: 102794/2024

V Bratislave, 19. 09. 2024

ROZHODNUTIE

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) ako vecne príslušný orgán podľa ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 345/2022 Z. z. o inšpekcii v sociálnych veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o inšpekcii v sociálnych veciach“) a podľa ustanovenia § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „správny poriadok“)

UKLADÁ POSKYTOVATEĽOVI SOCIÁLNEJ SLUŽBY

ReSocial, n. o. ,

Petrovce 2, 072 62 Petrovce IČO: 35581727

(ďalej len „účastník konania“, „dozorovaný subjekt“ alebo „poskytovateľ sociálnej služby“)

POKUTU VO VÝŠKE 500 EUR (SLOVOM päťsto eur)

podľa ustanovenia § 10 ods. 2 písm. b) prvého bodu zákona o inšpekcii v sociálnych veciach

ZA SPRÁVNY DELIKT V OBLASTI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

podľa ustanovenia § 101 ods. 1 písm. c) zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“), ktorého sa účastník konania ako poskytovateľ sociálnej služby **dopustil v období od 01. 02. 2023 do 18. 07. 2023 v mieste poskytovania sociálnej služby (Remetské Hámre 27, 072 41 Remetské Hámre) **tým, že nevykonal, nezabezpečil a neutvoril podmienky na vykonávanie odborných činností, obslužných činností a ďalších činností v rozsahu ustanovenom týmto zákonom pre druh sociálnej služby a formu sociálnej služby, ktorú poskytuje – v zariadení opatrovateľskej služby, a to nevykonával/nezabezpečil v potrebnom rozsahu odbornú činnosť podľa ustanovenia § 15 ods. 1 zákona o sociálnych službách - ošetrovateľskú starostlivosť v rozsahu podľa ustanovenia § 36 ods. 3 zákona o sociálnych službách.****

Uloženú pokutu je účastník konania povinný uhradiť do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, číslo účtu v tvare IBAN: SK25 8180 0000 0070 0010 6675, konštantný symbol: 0558, variabilný symbol: 1027942024

ODÔVODNENIE ROZHODNUTIA

1. Inšpekcia v sociálnych veciach ministerstva (ďalej len „ISV“) na základe poverenia na výkon dozoru č. 87/2023/OIvSS podľa ustanovenia § 6 ods. 1 zákona o inšpekcii v sociálnych veciach začala dňa 18. 07. 2023 u poskytovateľa sociálnej služby výkon dozoru nad dodržiavaním zákona o sociálnych službách pri poskytovaní sociálnych služieb. Preverovaným obdobím bol čas od 01. 02. 2023 do dňa začatia výkonu dozoru (18. 07. 2023). Predmetom dozoru bolo dodržiavanie povinností pri poskytovaní sociálnej služby na odbornej úrovni podľa ustanovenia § 7 písm. c) zákona o sociálnych službách, povinnosti dodržiavať maximálny počet prijímateľov sociálnej služby na jedného svojho zamestnanca a minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov v súlade s prílohou č. 1 zákona o sociálnych službách podľa ustanovenia § 9 ods. 4 zákona o sociálnych službách, ako aj povinnosti plniť štandardy kvality poskytovanej sociálnej služby podľa ustanovenia § 9 ods. 8 zákona o sociálnych službách podľa prílohy č. 2 zákona o sociálnych službách – kritéria 1.4 (Účel a odborné zameranie metód, techník a postupov pri poskytovaní odborných činností vymedzených pre daný druh sociálnej služby), kritéria 1.7 (Podpora pri zabezpečení zdravotnej starostlivosti a prevencia v oblasti zdravia), kritéria 1.15 (Dôverník v sociálnych službách) a kritéria 2.2 (Štruktúra a počet pracovných miest a kvalifikačné predpoklady na ich plnenie sú v súlade s § 84. Počet zamestnancov je primeraný počtu prijímateľov sociálnej služby a ich potrebám).
2. Výsledkom dozoru bol Protokol o výsledku dozoru pri poskytovaní sociálnych služieb zo dňa 19. 04. 2024, číslo spisu 10411/2024-M OdISVZA (ďalej len „Protokol“). Ku zisteniam z dozoru uvedeným v Protokole boli zo strany poskytovateľa v stanovenej lehote predložené námietky. ISV preverila opodstatnenosť námietok dozorovaného subjektu a tie vyhodnotila ako neopodstatnené. Dozor bol skončený prerokovaním protokolu dňa 24. 05. 2024.

K VÝROKU TOHTO ROZHODNUTIA

3. Podľa ustanovenia § 7 písm. c) zákona o sociálnych službách je poskytovateľ sociálnej služby **povinný poskytovať sociálnu službu na odbornej úrovni**. Uvedené ustanovenie je jedným zo základných ustanovení upravujúcich poskytovanie sociálnych služieb, ktoré upravuje práva a povinnosti pri poskytovaní sociálnej služby.
4. Odborné činnosti sú uvedené v zákone o sociálnych službách, a to **osobitne pri každom druhu sociálnej služby**. Podľa ustanovenia § 15 ods. 1 zákona o sociálnych službách poskytovateľ sociálnej služby je **povinný poskytovať, zabezpečovať alebo utvárať podmienky na ich vykonávanie**. Odbornou činnosťou podľa ustanovenia § 16 ods. 1 písm. f) zákona o sociálnych službách je **ošetrovateľská starostlivosť v zariadení**. Podľa ustanovenia § 36 ods. 3 zákona o sociálnych službách **sa v zariadení opatrovateľskej služby zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje zariadenie opatrovateľskej služby ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22**. Podľa ustanovenia § 22 zákona o sociálnych službách poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti v zariadení podľa § 36, podmienky jej poskytovania, rozsah a podmienky úhrady ošetrovateľskej starostlivosti a uzatváranie zmlúv o poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti upravujú osobitné predpisy (zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene

a doplnení niektorých zákonov znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 576/2004 Z. z.“)).

5. Poskytovateľ sociálnej služby **nesplňal v čase výkonu dozoru podmienky na vykonávanie ošetrovateľskej starostlivosti** podľa osobitného predpisu (zákon č. 576/2004 Z. z.). Na svojom webovom sídle však poskytovateľ deklaroval, že poskytuje profesionálnu opatrovateľskú a ošetrovateľskú starostlivosť. V čase výkonu dozoru poskytovateľ zabezpečoval ošetrovateľskú starostlivosť prostredníctvom Agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti Arcidiecéznej charity Košice **dvom prijímateľom** sociálnej služby. Dozorovaný subjekt predložil ISV „Organizačný poriadok zariadenia opatrovateľskej služby“ a „Personálnu maticu zamestnancov ZOS Remetské Hámre“, ktoré neobsahovali pracovnú pozíciu sestry. Poskytovateľ predložil ISV vybrané osobné zložky odborných zamestnancov obsahujúce doklady o vzdelaní. Na základe predložených dokumentov je možné konštatovať, že dozorovaný subjekt nemal odborného zamestnanca, ktorý splňal kvalifikačný predpoklad na vykonávanie ošetrovateľskej starostlivosti. Z dokumentov predložených zamestnancom ISV bolo zistené, že vybrané ošetrovateľské úkony vykonávali zamestnanci poskytovateľa (opatrovateľky/praktická sestra - asistent), ktoré neboli (vzdelaním) odborne spôsobilé na výkon týchto činností.
6. Zároveň poskytovateľ sociálnej služby v internom postupe „OPATROVATEĽSKÉ VÝKONY“ určoval opatrovateľom dozorovaného subjektu vykonávať úkony ošetrovateľskej starostlivosti, napr. „Opatrovateľ vyhodnocuje diurézu u klientov s katétrom a klientov s problémami denne pred ukončením svojej zmeny“, „stómiu aj okolie pri každej výmene starostlivo zbavíme všetkých nečistôt... a na čistú kožu aplikujeme nové vrečko“, „Opatrovateľ sleduje nasledovné fyziologické funkcie klienta: telesnú teplotu, krvný tlak a pulz, glykemický profil,... Opatrovateľ zaznamenáva všetky sledované fyziologické funkcie u klienta do záznamových hárkov“, „sledovanie diabetika na inzulíne – glykemický profil raz za 14 dní... podávanie inzulínu 10 min. pred jedlom,... pri príznakoch hyper alebo hypoglykémie vykonať jednorazový odber“.
7. Opatrovateľky ([REDAKOVANÉ]) v rozhovoroch s poverenými zamestnancami ISV uviedli, že vykonávajú ošetrovateľské úkony, napríklad aplikáciu fraxiparínu, inzulínu, či podávanie liekov prijímateľom sociálnej služby. Uvedené tvrdenia dokazujú aj záznamy z denných a nočných hlásení opatrovateľov, v ktorých je zaevidované, aký z vyššie uvedených úkonov bol vykonaný (napr. podanie inzulínu pani [REDAKOVANÉ], pánovi [REDAKOVANÉ] a pánovi [REDAKOVANÉ] dňa 02. 07. 2023, dňa 03. 07. 2023 podanie inzulínu pani [REDAKOVANÉ], pánovi [REDAKOVANÉ] a pánovi [REDAKOVANÉ], podanie injekčného roztoku Clexane dňa 05. 07. 2023 pánovi [REDAKOVANÉ], pani [REDAKOVANÉ] a pánovi [REDAKOVANÉ]). **Podľa Prílohy č. 4 k zákonu o sociálnych službách účinnom v čase výkonu dozoru (do 30. 05. 2024) však opatrovateľka v zariadení sociálnych služieb mohla v rámci zabezpečovania dodržiavania liečebného režimu prijímateľa vykonávať len úkony spočívajúce v nákupe liekov a polohovaní prijímateľa.** Z predloženej pracovnej zmluvy zdravotníckej asistentky (t. č. praktická sestra – asistent) pani [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] vyplýva, že jej pracovnou činnosťou bol dohľad nad dodržiavaním liečebného režimu, užívaním liekov, výdaj liekov v prípade potreby ich zabezpečenie. Praktická sestra – asistent, pani [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], v rozhovore s poverenými zamestnancami ISV uviedla, že náplňou jej práce je nadávkovanie liekov. **Povinnosť**

poskytovateľa zabezpečiť alebo vykonávať odbornú činnosť – ošetrovateľskú starostlivosť musí byť pre daný druh a formu sociálnej služby, ktorú poskytuje, naplnená v rozsahu ustanovenom zákonom o sociálnych službách.

8. Ak mal poskytovateľ sociálnych služieb záujem prijímateľom sociálnej služby poskytovať zdravotnú starostlivosť v rozsahu ošetrovateľskej starostlivosti priamo vlastnými zamestnancami, bol povinný splniť podmienky podľa § 10a zákona č. 576/2004 Z. z., vrátane povinnosti požiadať Úrad pre dohľad nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti o pridelenie číselného kódu zariadeniu sociálnej pomoci v súlade s § 20 ods. 1 písm. d) zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
9. Hoci poskytovateľ sociálnej služby v dozorovanom období zabezpečoval alebo čiastočne zabezpečoval ošetrovateľskú starostlivosť dvom prijímateľom sociálnej služby, nemožno toto zabezpečenie pri sociálnej službe, ktorá sa poskytuje prijímateľom s určeným stupňom odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby najmenej IV, a ktorého kapacita je 40 miest, považovať za dostatočné, zvlášť s poukázaním na to, že poskytovateľ sociálnej služby **v zariadení opatrovateľskej služby je povinný ošetrovateľskú starostlivosť** ako odbornú činnosť pre tento druh sociálnej služby prijímateľom sociálnej služby **poskytovať alebo zabezpečovať** prostredníctvom inej osoby na základe občianskoprávneho vzťahu alebo obchodnoprávneho vzťahu.

K SPRÁVNEMU KONANIU A K URČENIU VÝŠKY POKUTY:

10. **Dňa 26. 07. 2024 bolo poskytovateľovi sociálnej služby doručené oznámenie o začatí správneho konania o uložení pokuty zo dňa 22. 07. 2024** (č. záznamu 86694/2024) a zároveň bol vyzvaný, aby v lehote do 10 dní odo dňa doručenia tohto oznámenia sa k nemu vyjadril. Poskytovateľ sociálnej služby sa k uvedenému oznámeniu o začatí správneho konania vyjadril listom zo dňa 01. 08. 2024, v ktorom popisuje ním realizované niektoré opatrenia súvisiace s výkonom dozoru. Poskytovateľ sociálnej služby uviedol, že do zariadenia sociálnych služieb boli prijaté sestry spĺňajúce kvalifikačné predpoklady na výkon ošetrovateľskej starostlivosti. Poskytovateľ zároveň preukázal pridelenie kódu poskytovateľa ošetrovateľskej starostlivosti Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou dňom 26. 07. 2024.
11. Úradným listom **zo dňa 05. 09. 2024** bol účastník konania podľa ustanovenia § 33 ods. 2 správneho poriadku vyzvaný na **vyjadrenie sa k podkladom rozhodnutia pred jeho vydaním v lehote 5 dní odo dňa doručenia tejto výzvy**. Účastník konania sa k podkladom rozhodnutia pred jeho vydaním vyjadril listom zo dňa 12. 09. 2024, v ktorom poukázal na svoje predchádzajúce vyjadrenie a na prijímanie opatrení na odstránenie dozorom zistených nedostatkov a ich príčin.
12. Zodpovednosť za spáchanie správneho deliktu je založená na **objektívnom princípe**, čiže sa posudzuje bez ohľadu na zavinenie a je pričítaná právnickej osobe – ReSocia, n. o. Správny delikt vykazuje znaky škodlivosti, nebezpečnosti a závažnosti pre spoločnosť, porušuje/ohrozuje záujmy spoločnosti.

13. Podľa ustanovenia § 10 ods. 2 písm. b) prvého bodu zákona o inšpekcii v sociálnych veciach ministerstvo uloží za správny delikt v oblasti sociálnych služieb pokutu do 5 000 eur.
14. Ministerstvo v tomto rozhodnutí, po zvážení všetkých okolností ukladá účastníkovi konania – poskytovateľovi sociálnej služby pokutu vo výške 500 eur. Platná právna úprava určuje zvážiť ministerstvu pri určení výšky pokuty závažnosť, následky, opakované spáchanie deliktu alebo spáchanie viacerých správnych deliktov.
15. Z hľadiska závažnosti a následkov porušenie povinnosti **vykonávať alebo zabezpečiť vykonávanie odbornej ošetrovateľskej činnosti** spôsobilo, že sociálna služba nebola poskytovaná na adekvátnej kvalitatívnej úrovni, v rozsahu a za podmienok, ktorú predpokladá a požaduje platná právna úprava. Zákon o sociálnych službách vyžaduje, aby odborné činnosti, aj ošetrovateľská starostlivosť, v zariadení sociálnych služieb vykonávali len odborne spôsobilí zamestnanci spĺňajúci zákonom stanovené kvalifikačné predpoklady. V opačnom prípade poskytovateľ sociálnej služby vystavuje prijímateľov sociálnej služby ohrozeniu života a zdravia. Podávanie, alebo aplikácia liekov, či iné realizovanie ošetrovateľských úkonov je nutne spojené s odborným prístupom, skúsenosťami a vedomosťami o správnych postupoch, vedľajších účinkoch, kontraindikáciách či manažmente možných komplikácií.
16. Ministerstvo vzalo do úvahy tú skutočnosť, že poskytovateľ sociálnej služby toho času zamestnáva odborne kvalifikovaných zamestnancov, má Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou pridelený kód poskytovateľa ošetrovateľskej starostlivosti, a teda spĺňa zákonom stanovenú podmienku pre poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti. Zákonom č. 120/2024 Z. z., ktorým sa menil a dopĺňal aj zákon o sociálnych službách s účinnosťou od 01. 06. 2024 sa umožnilo v rámci sebaoblužných úkonov dodržiavania liečebného režimu poskytovať vybrané úkony ošetrovateľskej starostlivosti podľa prílohy č. 4 časti I písm. f) zákona o sociálnych službách zo strany opatrovateľa aj v zariadení, ak bude na také úkony písomne poverený svojim zamestnávateľom – poskytovateľom sociálnej služby na návrh kvalifikovanej osoby zodpovednej za odborné poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti v tomto zariadení.
17. Závažnosť následkov vníma ministerstvo i z toho hľadiska, že poskytovanie sociálnej služby dozorovaného subjektu sa viaže na cieľovú skupinu, ktorou sú osoby odkázané na pomoc, starostlivosť, osoby v dôchodkovom veku, s ťažkým zdravotným postihnutím, a preto je nanajvýš žiaduce, aby bola sociálna služba bola poskytovaná na základe zákona a v jeho medziach.
18. Ministerstvo pri stanovovaní výšky pokuty postupovalo tak, aby výška pokuty **plnila represívnu funkciu a aby táto pokuta pôsobila na dozorovaný subjekt výchovne a zároveň plnila funkciu generálnej prevencie**. Zvažovanie (správna úvaha o) **závažnosti následkov** správneho deliktu, tak ako ich ministerstvo popisuje vyššie, je pre rozhodovanie o výške pokuty v tomto prípade pre ministerstvo kľúčové. Správny orgán uvádza, že sa nejedná o opakované spáchanie toho istého správneho deliktu dozorovaným subjektom alebo o spáchanie viacerých správnych deliktov.

19. Na základe uvedených skutočností ministerstvo rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať rozklad podľa § 61 ods. 1 správneho poriadku v lehote do 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia správneho orgánu, ktorý ho vydal. Včas podaný rozklad proti tomuto rozhodnutiu má odkladný účinok. Právoplatné rozhodnutie je preskúmateľné súdom.

doc. PhDr. Alena Zvarová Bašistová, PhD.
generálna riaditeľka